

Na podlagi drugega odstavka 11. člena Zakona o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/14), tretjega odstavka 41. člena Akta o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest v Finančni upravi RS, št. 010-33/2014-1, z dne 16. 7. 2014, ter drugega odstavka 13. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11, 32/12, 94/12, 101/13, 111/13, 25/14, 40/14, 90/14, 91/15 in 63/16), izdajam

NAVODILO
ZA IZVAJANJE NADZORA CARINSKIH ORGANOV NAD ČEZMEJNIMI POŠILJKAMI ODPADKOV
št. 1/2018

1. To navodilo opredeljuje način in postopke pri izvajanju nadzora carinskih organov nad čezmejnimi pošiljkami odpadkov.

Pravna podlaga

2. Pravna podlaga je v naslednjih predpisih:
 - Direktiva 2008/98/ES o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (Ur. l. EU, št. L312, 22. 11. 2008; v nadaljnjem besedilu Direktiva 2008/98/ES)
 - Uredba (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov (Ur. l. EU, št. L190, 12. 07. 2006; v nadaljnjem besedilu Uredba 1013/2006)
 - Uredba Komisije (ES) št. 1418/2007 glede izvoza nekaterih odpadkov za predelavo iz Priloge III ali IIIA k Uredbi (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta v nekatere države, za katere se Sklep OECD o nadzoru prehoda odpadkov preko meja ne uporablja (Ur. l. EU, št. L316, 04. 12. 2007; v nadaljnjem besedilu Uredba 1418/2007)
 - Zakon o ratifikaciji Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja (Uradni list RS-MP, št. 15/1993)
 - Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o pošiljkah odpadkov (Ur. l. RS, št. 78/16)

Opredelitev pojmov

3. »Odpadek« pomeni vsako snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže ali namerava ali mora zavreči.
4. »Nevaren odpadek« pomeni odpadek, ki kaže eno ali več nevarnih lastnosti iz priloge III Direktive 2008/98/ES.
5. »Odstranjevanje« pomeni vsak postopek, ki ni predelava, tudi če je sekundarna posledica postopka pridobivanje snovi ali energije. Postopki odstranjevanja so določeni v prilogi I Direktive 2008/98/ES.
6. »Predelava« pomeni vsak postopek v obratu ali širšem gospodarstvu, katerega glavni rezultat je, da odpadki služijo koristnemu namenu tako, da nadomestijo druge materiale, ki bi se sicer uporabili za izpolnitev določene funkcije, ali so odpadki pripravljeni za izpolnitev te funkcije. Priloga II Direktive 2008/98/ES določa seznam postopkov predelave.

Predmet urejanja

7. Uredba 1013/2006 določa postopke in ureditev kontrole pošiljanja odpadkov, glede na poreklo, cilj in pot pošiljke, ter vrsto poslanih odpadkov in vrsto obdelave, ki se zanje uporablja na njihovem cilju. Uporablja se pri pošiljanju odpadkov med državami članicami Evropske unije, pri uvozu odpadkov v Unijo in izvozu iz nje ter pri tranzitu odpadkov skozi Unijo.
8. Odpadki so opredeljeni v prilogah Uredbe 1013/2006. V prilogi III so opredeljeni nenevarni odpadki, v prilogi IV pa so opredeljeni nevarni odpadki. Za odpadke, ki so v prilogi V opredeljeni

kot nevarni, velja prepoved izvoza v države, ki niso članice OECD in za katere se Sklep OECD¹ ne uporablja. Prepoved izvoza velja tudi za odpadke, katerih uvoz je ciljna država prepovedala.

9. Dokumenti, ki morajo spremljati posamezno pošiljko odpadkov, so določeni v prilogah Uredbe 1013/2006:
- prijavi dokument se nahaja v prilogi IA,
 - transportni dokument se nahaja v prilogi IB,
 - dokument s splošnimi informacijami o pošiljki pa se nahaja v prilogi VII.
10. Z Uredbo 1418/2007 so določeni postopki pri izvozu nenevarnih odpadkov na predelavo v države, ki niso članice OECD. Te države so se na podlagi poziva Evropske komisije lahko odločile za eno od naslednjih možnosti:
- prepoved uvoza,
 - uporabo postopka predhodne pisne prijave in soglasja oziroma
 - brez izvedbe nadzora pri uvozu.

Če je država v svojem odgovoru Evropski komisiji navedla, da določene vrste odpadkov ob uvozu niso predmet nadzora, se za te vrste odpadkov pri izvozu uporablja postopek zahteve po splošnih informacijah. Ta postopek se uporablja tudi v primeru izvoza tistih odpadkov, ki so v namembni državi predmet nadzora v skladu z njenim nacionalnim predpisom.

11. V kolikor se posamezna država ni odzvala pozivu Evropske komisije, se pri izvozu nenevarnih odpadkov na predelavo v to državo uporablja postopek predhodne pisne prijave in soglasja.

Izvajanje nadzora carinskih organov

12. Carinski organi nadzor nad pošiljkami odpadkov izvajajo ob samem vstopu in izstopu s carinskega območja Evropske unije ter v postopkih carinjenja. Pri izvajanju nadzora preverjajo:
- ali pošiljko odpadkov spremljajo predpisani dokumenti,
 - usklajenost odpadkov s podatki iz predloženih dokumentov ter
 - pravilno označenost prevoznih sredstev.
13. Dokumenti, ki jih carinski organi preverjajo ob izvajanju nadzora, se razlikujejo glede na vrsto postopka, ki je predpisan z Uredbo 1013/2006. Uporabljata se dva postopka, odvisno od vrste odpadkov in vrste njihove obdelave v namembni državi, in sicer:
- postopek zahteve po splošnih informacijah in
 - postopek predhodne pisne prijave in soglasja.

Postopek zahteve po splošnih informacijah

14. Postopek zahteve po splošnih informacijah se uporablja za pošiljke naslednjih nenevarnih odpadkov, namenjenih za predelavo, če odpremljena količina presega 20 kg:
- odpadki iz priloge III Uredbe 1013/2006 – t.i. zeleni seznam odpadkov,
 - odpadki v prilogi IIIA Uredbe 1013/2006 – mešanice dveh ali več vrst odpadkov, ki so na zelenem seznamu in niso uvrščene v posamezno klasifikacijsko številko priloge III,
 - odpadki iz priloge IIIB Uredbe 1013/2006 – dodatni odpadki na zelenem seznamu, ki čakajo na vključitev v ustrezne priloge k Baselski konvenciji ali Sklepu OECD.

¹ Sklep Sveta OECD C(2001)107/končen o spremembah Sklepa OECD C(92)39/končen o nadzoru prehoda odpadkov za predelavo preko meja. Uporablja se za države članice OECD: Avstralija, Avstrija, Belgija, Čile, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Madžarska, Islandija, Irska, Italija, Izrael, Japonska, Kanada, Koreja, Latvija, Lihtenštajn, Luksemburg, Mehika, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Nova Zelandija, Poljska, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska, Švica, Turčija, Velika Britanija, Združene države Amerike.

15. Ta postopek se uporablja tudi za odpadke, za katere naj bi se sicer uporabljal postopek predhodne pisne prijave in soglasja, če njihova količina ne presega 25 kg in so izrecno namenjeni za laboratorijsko analizo, s katero se bodo ocenile bodisi njihove fizikalne bodisi kemične lastnosti ali določila njihova primernost za postopke predelave ali odstranjevanja.
16. Zaradi zagotavljanja splošnih informacij o pošiljki odpadkov mora pred začetkom pošiljanja navedenih odpadkov oseba v pristojnosti države odpreme, ki pošiljanje organizira, izpolniti in overiti dokument iz priloge VII Uredbe 1013/2006 ter zagotoviti, da le-ta ves čas spremlja pošiljko odpadkov.
17. Predložitev dokumenta iz priloge VII Uredbe 1013/2006 mora biti v polju 44 carinske deklaracije označena s šifro C672.

Postopek predhodne pisne prijave in soglasja

18. Postopek predhodne pisne prijave in soglasja se uporablja za vse odpadke, ki so namenjeni za odstranjevanje, ter za pošiljke naslednjih odpadkov, namenjenih za predelavo:
- odpadki iz priloge IV Uredbe 1013/2006 – t.i. oranžni seznam odpadkov,
 - odpadki iz priloge IVA Uredbe 1013/2006 – odpadki iz priloge III iste uredbe, če izkazujejo katero koli od nevarnih lastnosti,
 - odpadki, ki niso uvrščeni v posamezno klasifikacijsko številko prilog III, IIIB, IV ali IVA Uredbe 1013/2006 – nerazvrščeni odpadki,
 - mešanice nerazvrščenih odpadkov, razen če so te navedene v prilogi IIIA Uredbe 1013/2006.
19. Ta postopek se uporablja tudi za pošiljke nenevarnih odpadkov, kadar so se zanj odločile države, ki niso članice OECD, oziroma se te države niso odzvale na poziv Evropske komisije in niso zajete v prilogi Uredbe 1418/2007.
20. Pri uporabi tega postopka mora pošiljke odpadkov spremljati:
- ustrezno izpolnjen transportni dokument iz priloge IB Uredbe 1013/2006,
 - s strani pristojnega organa države odpreme overjeni prijavni dokument iz priloge IA Uredbe 1013/2006, skupaj s soglasji pristojnih organov vseh vpletenih držav (namembne države in tranzitnih držav).
21. Ob predložitvi dokumenta iz priloge IB je potrebno v polju 44 carinske deklaracije vpisati šifro C670, za dokument iz priloge IA pa je potrebno poleg šifre C669 vpisati tudi oznako države ter številko in letnico izdaje dokumenta.
22. Ob vstopu oziroma izstopu odpadkov na oz. s carinskega območja morajo carinski organi v primeru uporabe tega postopka overiti predloženi transportni dokument iz priloge IB Uredbe 1013/2006 v predpisanem polju.

Izvajanje nadzora pri izvozu

Izvoz odpadkov, namenjenih na odstranjevanje

23. Izvoz vseh odpadkov na postopke odstranjevanja je prepovedan, razen v države EFTA². Pri izvozu odpadkov za namene odstranjevanja v te države se uporablja postopek predhodne pisne prijave in soglasja. Pri tem morajo carinski organi urada izstopa iz carinskega območja EU overiti izstop odpadkov v polju 20 transportnega dokumenta iz priloge IB Uredbe 1013/2006.

² Islandija, Lihtenštajn, Norveška in Švica

Izvoz odpadkov za predelavo v državah, ki niso članice OECD

24. Izvoz odpadkov, ki so v Prilogi V Uredbe 1013/2006 opredeljeni kot nevarni, je prepovedan.
25. Postopek izvoza nenevarnih odpadkov je odvisen od posamezne namembne države. Odločitve držav in s tem postopek, ki se uporablja glede na posamezno klasifikacijsko številko odpadka v posamezni državi, je opredeljen v prilogi Uredbe 1418/2007.
26. Pri izvozu odpadkov za postopke predelave na Kitajskem mora določene pošiljke odpadkov spremljati licenca o registraciji prekomorskega dobavitelja, izdana na ime izvoznika (AQSIQ licenca), kitajsko uvozno dovoljenje, izdano na prejemnika odpadkov (SEPA dovoljenje) ter certifikat o opravljenem pregledu odpadkov pred pošiljanjem, izdan na izvoznika (CCIC certifikat).

Izvoz odpadkov za predelavo v državah članicah OECD

27. Pri izvozu nenevarnih odpadkov se sicer uporablja postopek zahteve po splošnih informacijah, vendar pa se za pošiljke odpadkov iz priloge IIIA Uredbe 1013/2006, ki so namenjeni na vmesne postopke predelave R12 in R13, pa ti postopki ne potekajo v državah članicah OECD, uporablja postopek predhodne pisne prijave in soglasja. Pri tem morajo carinski organi urada izstopa iz carinskega območja EU overiti transportni dokument iz priloge IB Uredbe 1013/2006 v polju 20.

Prepoved izvoza odpadkov na Antarktiko

28. Izvoz vseh odpadkov na Antarktiko, tako za namene odstranjevanja kot predelave, je prepovedan.

Izvajanje nadzora ob uvozu

Uvoz odpadkov, namenjenih na odstranjevanje

29. Uvoz vseh odpadkov na postopke odstranjevanja je prepovedan, razen iz držav pogodbenic Baselske konvencije oziroma iz tistih držav, s katerimi je bil sklenjen sporazum, skladen z 11. členom Baselske konvencije, ali iz drugih območij v kriznih ali vojnih razmerah. Uvoz odpadkov za odstranjevanje iz teh držav je mogoč na podlagi postopka predhodne pisne prijave in soglasja. Carinski organi urada vstopa na ozemlje EU morajo pred prepustitvijo pošiljke overiti predloženi transportni dokument iz priloge IB Uredbe 1013/2006 v polju 21.

Uvoz odpadkov, namenjenih predelavi

30. Uvoz vseh odpadkov na postopke predelave je prepovedan, razen iz držav, za katere se uporablja Sklep OECD, držav pogodbenic Baselske konvencije oziroma držav, s katerimi je bil sklenjen sporazum v skladu z 11. členom Baselske konvencije, ali iz drugih območij v kriznih ali vojaških razmerah.

Uvoz nenevarnih odpadkov iz navedenih držav oziroma območij je mogoč na podlagi uporabe postopka zahteve po splošnih informacijah. Uvoz nevarnih odpadkov iz priloge IV Uredbe 1013/2006 pa je mogoč na podlagi postopka predhodne pisne prijave in soglasja, pri čemer morajo carinski organi urada vstopa na ozemlje EU overiti transportni dokument iz priloge IB Uredbe 1013/2006 v polju 21.

Izvajanje nadzora pri tranzitu

31. Carinski organi izvajajo nadzor tudi nad odpadki, ki se nahajajo v tranzitu skozi Evropsko unijo, iz ene tretje države v drugo tretjo državo.

32. Pri tranzitu vseh odpadkov skozi Evropsko unijo, tako za namene odstranjevanja kot tudi predelave v državah, ki niso članice OECD, se uporablja postopek predhodne pisne prijave in soglasja. Ta postopek se uporablja tudi pri tranzitu nevarnih odpadkih iz priloge IV Uredbe 1013/2006, namenjenih predelavi v državah članicah OECD, medtem, ko se pri tranzitu nenevarnih odpadkov za predelavo v teh državah uporablja postopek zahteve po splošnih informacijah.
33. V primeru uporabe postopka predhodne pisne prijave in soglasja morajo carinski organi urada vstopa na ozemlje EU in izstopa iz njega predloženi transportni dokument iz priloge IB Uredbe 1013/2006 overiti v polju 22.

Ravnanje v primeru suma o nezakoniti pošiljki odpadkov

34. V primeru ugotovljenega suma o nezakoniti pošiljki odpadkov morajo carinski organi obvestiti pristojni organ, Inšpektorat RS za okolje in prostor (v nadaljevanju IRSOP). Obvestilo, katerega vzorec se nahaja v prilogi navodila, je potrebno posredovati na obrazcu kot wordov dokument,
35. Carinski organi pošiljko zadržijo do sprejema odločitve IRSOP glede njene legalnosti in nadaljnjih ukrepov. Poleg prevoznega sredstva se začasno zadržijo tudi dokumenti o prevozu (npr. predpisani dokumenti, ki spremljajo pošiljko odpadkov, tovorni list, račun, dobavnica).
36. IRSOP svojo odločitev glede legalnosti pošiljke in nadaljnjih ukrepov s pošiljko sporoči na obvestilu, ki ga je predhodno posredoval carinski organ.

Postopek prekrškovnega organa

37. Postopke o ugotovljenih kršitvah vodijo in o njih odločajo carinski organi. V postopku o prekršku oziroma kaznivem dejanju carinski organi postopajo v skladu z usmeritvami, ki so objavljene na intranetu (Maks) pod zavihkom Nadzor → [Obravnavanje kaznivih ravnanj](#).

Evidenca o izvedenih ukrepih

38. Z namenom priprave poročil o izvajanju nadzora carinskih organov na področju odpadkov ter učinkovitejšega izvajanja analize tveganja se vodi evidenca o izvedenih ukrepih. Evidenca se nahaja na intranetu (Maks), pod zavihkom Uradi → Generalni finančni urad → Uprava za carine → Sodelovanje in izmenjava → [Evidence](#).

Kontaktne naslov

39. Z vsemi vprašanji glede postopkov izvajanja nadzora nad pošiljkami odpadki in informacijami v zvezi z nezakonitimi pošiljkami odpadkov se lahko obrnete na Oddelek za prepovedi in omejitve, preko elektronskega naslova pio.fu@gov.si.

Začetek veljavnosti

40. To navodilo začne veljati 01. 06. 2018.

Številka: 4243-567/2018-8
Datum: 25. 05. 2018

Jana Ahčin,
generalna direktorica

Priloga:

- Obvestilo o zadržanju pošiljke – sum o nezakoniti pošiljki odpadkov

Objava:

- Intranet
- Internet